

Uitspraaknr. 07.107-111-112

Datum:

7 oktober 2007

Herkansing toets, doublure, samenstelling van de beroepscommissie, motivering besluit, communicatie door mentor; klacht gedeeltelijk gegrond; voortgezet onderwijs.

De klacht

Een vader klaagt erover dat zijn zoon zijn een toets niet heeft mogen herkansen terwijl twee andere leerlingen wel in staat zijn gesteld om een toets te herkansen of anderszins een extra kans hebben gekregen om over te kunnen gaan van 4 naar 5 vwo. (LKC 07.107)

De vader klaagt er verder over dat de mentor en coördinator hem nauwelijks hebben geïnformeerd dat het niet goed ging met de werkhouding van zijn zoon. Hierdoor heeft de vader niet de kans gekregen de problemen met zijn zoon te bespreken en in positieve zin te werken aan de werkhouding. (LKC 07.111)

Ook klaagt de vader erover dat in de commissie die zijn beroep heeft behandeld, leerkrachten zaten die ook een stem hebben gehad in het besluit om zijn zoon niet te bevorderen naar 5 vwo. Tot slot klaagt de vader erover dat het besluit van de beroepscommissie om zijn beroep tegen het niet bevorderen van zijn zoon af te wijzen, niet deugdelijk is gemotiveerd. (LKC 07.112)

De feiten

De vader heeft beroep aangetekend tegen het besluit van de rapportvergadering om zijn zoon niet te bevorderen naar 5 atheneum. Dit bezwaar is behandeld in de beroepscommissie. De vader heeft een klacht ingediend tegen het besluit van de beroepscommissie. Deze klacht is door de dienst OCSW van de gemeente doorgezonden naar de LKC.

De visie van partijen

Partijen hebben hun stellingen uitvoerig toegelicht.

Overwegingen van de Commissie

07.107

Al eerder gaf de Commissie in haar adviezen blijk van terughoudendheid waar het de toetsing van beslissingen betreft die de onderwijsinhoud aangaan. Zij toetst deze beslissingen overwegend marginaal. Ter beantwoording ligt de vraag voor of, na een eerste advies van de rapportvergadering de beroepscommissie in redelijkheid tot haar advies is gekomen en of in dit geval een uitzondering op de bevorderingsregels gemaakt had moeten worden.

Uit het Programma van Toetsing en Afsluiting volgt dat een leerling met vier tekorten voor vier vakken niet van 4 atheneum naar 5 atheneum wordt bevorderd. De Commissie stelt vast dat de zoon vijf tekorten had op zijn eindrapport waarvan er vier meetelden als bevorderingsnorm. Wanneer de Commissie alleen afgaat op de bepalingen van het PTA, dan is de zoon terecht niet bevorderd naar 5 atheneum.

De rector heeft toegelicht dat zij voor de behandeling door de beroepscommissie met de vader heeft gesproken over de argumenten die bezwaarde aan het oordeel van de beroepscommissie wenste voor te leggen. De brief met aanvullende informatie die de vader haar tijdens dit gesprek overhandigde, heeft de rector, zo heeft zij ter zitting aangegeven, bij de leden van de beroepscommissie ter kennis gebracht.

De beroepscommissie heeft haar overwegingen aan de vader schriftelijk toegelicht. Daarbij is aangegeven dat de desbetreffende gezinsomstandigheden van de vader ook bij de rapportvergadering zijn ingebracht en besproken. Verder is vermeld dat de situatie van de zoon niet is te vergelijken met twee andere, door de vader aangevoerde bevorderingssituaties. De eerste leerling had recht op een herexamen conform het PTA. Ten aanzien van de andere leerling, die evenals de zoon vier tekorten had, is door de beroepscommissie opgemerkt dat die leerling een herkansing kreeg in een vak dat zij op 4 atheneum afsloot en dus niet tot haar profiel behoorde in 5 en 6 atheneum. De kansen van deze leerling op het behalen van 5 atheneum werden groot geacht door de rapportvergadering. De zoon wenste een herkansing voor een profielvak dat hij in 5 en 6 atheneum nog verder zou volgen. De rapportvergadering achtte de kansen van de zoon in atheneum 5 gering vanwege zijn blijvend matige inzet met betrekking tot zijn werkhouding op school en tot zijn huiswerk. Ook de kans dat hij voor de toets een voldoende zou halen werd door de rapportvergadering klein geacht.

De Commissie is gebleken dat het besluit om de zoon niet te bevorderen conform de normen van het PTA is genomen. Voor de beroepscommissie waren er geen redenen om hierop een uitzondering te maken, hetgeen deze commissie met diverse redenen heeft omkleed. De Commissie acht de daarbij gehanteerde argumenten van de beroepscommissie niet onredelijk.

De klacht dat de zoon een toets niet mocht herkansen is derhalve ongegrond.

De Commissie wil niet onvermeld laten dat bij haar de indruk bestaat dat het advies van de beroepscommissie ook anders, en voor de zoon gunstiger, had kunnen luiden. Zij overweegt in dit opzicht dat ter zitting is aangegeven dat het uitzonderlijk was dat de docent van het betreffende vak samen met de zoon na afloop van de toets zich tot diens mentor wendde. Het ging de docent daarbij om het emotionele verzoek dat de zoon aan hem na afloop van de schriftelijke overhoring had gedaan. Wanneer door de mentor op dat moment de achtergronden van de zoon (ten aanzien van diens thuissituatie) verder zouden zijn uitgezocht, achtergronden die overigens binnen school bekend waren, had de mentor mogelijk een andere mening gegeven aan de docent. De Commissie kan echter niet treden in de afwegingen die de mentor in die situatie zou hebben gemaakt. Wel had zij ten aanzien van de beslissingsruimte van de mentor graag enige overwegingen in het advies van de beroepscommissie aangetroffen. Dit wil echter niet zeggen dat als gevolg van het ontbreken van de motivering op dat onderdeel de Commissie de gronden van de beroepscommissie als geheel ondeugdelijk acht.

De vader stelt kort gezegd dat in de beroepscommissie twee docenten hebben gestemd die ook in de rapportvergadering hun stem over de resultaten van de zoon hebben uitgebracht. Dit heeft de besluitvorming in de beroepscommissie negatief beïnvloed.

De Commissie overweegt dat er door de beroepscommissie, bestaande uit vijftien leden, slechts één lid afwijkend heeft gestemd, zoals ter zitting is toegelicht. De beroepscommissie is volgens de school breed samengesteld over alle secties. Daarbij heeft de rector geen stem. Ook de mentor en coördinator die er verslag doen van de bespreking van de leerling in de rapportvergadering hebben in de beroepscommissie geen stem. Verder geldt dat docenten van de besproken leerling zich niet in de discussie mogen mengen. De beroepscommissie brengt een advies uit aan de directie.

De Commissie is van oordeel dat de omvang van de beroepscommissie, samenstelling en regels van besluitvorming een voldoende waarborg bieden om de directie neutraal te kunnen adviseren over een door de directie te nemen besluit over bevordering van een leerling.

De klacht over de samenstelling van de beroepscommissie acht de Commissie derhalve ongegrond.

De vader heeft aangevoerd dat het besluit van de beroepscommissie niet deugdelijk is gemotiveerd. Dit onderdeel treft in zoverre doel, dat de Commissie is gebleken dat de beroepscommissie een advies behoort uit te brengen aan de directie van de school. In de brief, die de vader van de beroepscommissie heeft ontvangen wordt hiervan echter geen blijk gegeven. De voorzitter van de beroepscommissie heeft bezwaarde gebeld na de zitting en hem op de hoogte gebracht van de beslissing. De voorzitter heeft daarna de vader schriftelijk geïnformeerd dat het beroep was afgewezen. Hij had er echter blijk van moeten geven dat de commissie een advies had uitgebracht aan de directie. De rector had op haar beurt de vader schriftelijk dienen te informeren dat zij het advies van de beroepscommissie had overgenomen.

07.111

De vader heeft aangevoerd door de mentor en coördinator nauwelijks te zijn geïnformeerd over de verslechterde werkhouding van zijn zoon. Ter zitting heeft de vader hierover aangegeven dat zijn grieven zich eigenlijk richten op de mentor. De Commissie behandelt bij dit klachtonderdeel daarom alleen die functionaris.

In de schoolgids is over het mentoraat opgenomen dat de mentor in de loop van het jaar individueel contact onderhoudt met de leerlingen en eventueel met de ouders over schoolprestaties en welbevinden. De mentor behartigt de belangen van leerlingen tijdens rapportvergaderingen.

Naar het oordeel van de Commissie hebben er voor de mentor voldoende redenen bestaan om het contact met de vader te zoeken over de afgenomen werkhouding van de zoon. Hij was bekend met de moeilijke thuissituatie bij de vader. De mentor heeft de vader gekenschetst als een veeleisende vader die echter het laatste jaar niet erg aanwezig was geweest bij de ontwikkelingen rond zijn zoon. Hij heeft, volgens eigen zeggen, regelmatig gesprekken gevoerd met de leerling maar gaf ter zitting aan dat deze hem geen toegang bood waar het de verklaring van zijn toegenomen absentie en afgenomen werkhouding betrof. Voor wat de informatie aan de vader betreft heeft de mentor verwezen naar de schoolrapporten.

De uitlating ter zitting dat de mentor over de prestaties van de soon niet wakker ligt omdat er zoals hij zoveel leerlingen zijn, tekent voor de Commissie de distantie die de mentor bij de invulling van zijn taken aanhoudt. Dat is met name minder gelukkig wanneer van de mentor een pro-actieve houding wordt verwacht en hij de vader deelgenoot dient te maken van zijn zorgen over de afnemende prestaties en het toegenomen verzuim van de zoon. Van de mentor mocht verlangd worden dat hij de vader actief betrok bij de gerezen zorgen over zijn zoon en de mentor daartoe de telefoon zou pakken. De schoolgids staat dit ook toe. In dit kader merkt de Commissie op dat het in de schoolgids gemaakte voorbehoud ten aanzien van 'eventueel contact met ouders' een belemmering lijkt te zijn voor laagdrempelige contacten tussen mentor en ouders. Zij zal hierover een aanbeveling doen.

Naar het oordeel van de Commissie is de klacht tegen de mentor over het te beperkt informeren van de vader over de werkhouding van zijn zoon gegrond. Daarbij merkt zij op dat van de zijde van de vader er slechts bescheiden is gereageerd op de signalen die de school wel heeft afgegeven en hij uitnodigingen voor de rapportbesprekingen van december 2006 en maart 2007 ongebruikt voorbij heeft laten gaan. Een reactie op het tweede rapport in klas 4, waar zijn zoon waarschijnlijk niet mee over zou gaan, had van hem verlangd mogen worden.

Ambtshalve

De Commissie is gebleken dat binnen de school een verschillende terminologie bestaat voor het gremium dat het besluit van de rapportvergadering in tweede instantie toetst. Gesproken wordt over beroepenvergadering, beroepencommissie en de commissie van beroep. Het PTA vermeldt echter dat alleen in bijzondere redenen van het PTA kan worden afgeweken en dat zulks ter beoordeling is aan de examencommissie. Waar aan een leerlinge met 4 tekorten voor 4 vakken buiten het PTA om de mogelijkheid tot herkansen wordt verleend, lijkt die bevoegdheid aldus toe te komen aan de examencommissie. De Commissie zal hierover een aanbeveling doen

Het oordeel van de Commissie

De klacht over de te beperkte informatie aan de vader over de werkhouding van diens zoon is gegrond voor zover dit betrekking heeft op de mentor. De klacht over de motivering van het advies van de beroepscommissie is in zoverre gegrond dat dit advies er onvoldoende blijk van geeft een advies te zijn aan de schooldirectie.

Voor het overige is de klacht ongegrond.

Aanbevelingen van de Commissie

De Commissie beveelt het schoolbestuur aan te bevorderen dat:

- er binnen school een herijking plaatsvindt over de taken van het mentoraat ten aanzien van de communicatie met de ouders en leerlingen;
- er een eenduidige structuur is waar het beslissingen betreft die worden genomen in afwijking van het Programma van Toetsen en Afsluiten;
- de beroepscommissie er blijk van geeft te adviseren aan de directie.